

Hlavní název: Národní listy
Datum vydání výtisku: 9.10.1903
Číslo výtisku: 275
Druh dokumentu: číslo periodika
ISSN: 1214-1240
Číslo stránky: [1]

SYSTEM
◆KRAMERIUS◆

Podmínky využití

NK ČR poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny NK ČR a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny NK ČR není možné bez případného písemného svolení NK ČR.

Národní knihovna ČR
Klementinum 190
110 00 Praha 1

kramerius@nkp.cz

NÁRODNÍ LISTY

Odpolední vydání.

Telefonické zprávy „Nár. Listů.“

Německé poplachy.

Z Vídně, 9. října. Dva zločiny staly se opět na Německých rakouských. Jeden v Horních Rakousích, druhý na Moravě. V Linzi oslavovali v těchto dnech Čechové 50leté trvání českého kázání. K oslavě pozvány byly některé osoby z Budějovic a jako řečník nevinny P. Stojan. Němci však troubí na poplach, jako by tato slavnost ohrožovala všechno Germánstvo od severu až na jih a od západu až na východ. V markrabství stalo se opět toto: Jistá dobrodítka odkázala městu Prostějovu peníze. Město je chtělo uložit v rentě papírové a žádalo za vinkulaci nadace jazykem českým.

Soud nevyhověl této žádosti a namítal, že text těchto státních papírů je pouze německý a že tudíž vinkulování je nepřijatelné jiným jazykem, než německým. Ministerstvo vnitra však ve srozumění s ministrem financí na rekurs městské obce rozhodlo, že k výslovné žádosti města Prostějova má být připojen k německému textu český překlad vinkulace. »Neue Fr. Presse«, která zprávu tuto zaznamenává, připojuje, že jest to »prolomení vnitřního německého jazyka« na Moravě a bojí se, že příklad města Prostějova bude následován.

Což panstvo v německém táboře a v německých novinách domnívá se, že po zločinu ze dne 17. října 1899 Čechové snesou německý jazyk vnitřně bez odporu? Což pak domnívá se, že proto, když se nalezl zbabělý hr. Clary, ochotný krýt svým jménem loupež na českém národě, také tento bude tak zbabělým a nebude hájit svých práv dále? Ano, pravíme »Neue Fr. Presse«, příklad města Prostějova dojde následování a musí ho dojíti a státní úřady pak nebudou moci rozhodovati jinak, než jak rozhodly v případě prostějovském.

Pro všeobecné hlasovací právo.

Z Brna, 9. října. V redutním sále konala se večera večer sociálně-demokratická schůze, ve které kromě sociálních demokratů Riegra a Hybeše mluvili potom poslanci Novák, Hruban a Stojan. Byla přijata resoluce, ve které se činí prudké nájezdy na německou většinu zemského sněmu pro

její chování se naproti opravě zemského volebního řádu a vyslovuje se požadavek po všeobecném rovném a přímém hlasovacím právu ve státu, zemi a obci. Po skončení schůzi, v níž několik tisíc osob seúčastnilo, za provolávání »Sem se všeobecným hlasovacím právem!« a pod. brali se účastníci do čtvrtí dělnické.

Chorvaté v Americe.

Ze Záhřeby, 9. října. Na podporu obětí známých kravavostí, provozovaných za vlády hr. Khuena, docházejí ještě požady z Ameriky peníze. Předsedovi chorvatské strany prava zaslán 6. t. m. kabelový telegram: »K boji za chorvatský jazyk v chorvatských plucích připojují se Chorvaté na schůzích v Chicagu a Alleghany konaných.«

Demonstrace v Szegedině.

Z Pešti, 9. října. Ze Szegedína se sděluje: Zde se opakovaly večer demonstrace, ale v rozměrech malých. O půl osmé hodině sešikoval se průvod, nemohl však náležet žádného řečníka. Konečně žádal průvod poslance Polcznera, aby promluvil. Policie však tomu zabránila. Nedošlo k žádným výtržnostem. Za chvíli však oznámilo, že vznikl velký požár. Hořelo skladiště státní dráhy. Velká část lidu rozběhla se k ohni. Druhá část zůstala klidně na místě.

Obyvatelstva zmocnilo se velké rozčehnutí. Policie vidouc, že nemohla by čelit davům, vyzádala si na pomoc husary. Tito však neměli příležitost k zakročení, neboť lid, vida posilu vojenskou, se rozesel. Pet osobe bylo zatčeno. Mezi nimi poštovní sluha, v jehož kapsách nalezen byl nabitý revolver. Tvrdí se, že ve všech obchodech byly večer zásoby revolverů rozprodány.

Uherská krize.

Z Pešti, 9. října. »Magyar Nemzet«, vládní orgán, píše: »Dokud neskončí své práce vojenský výbor vládní strany, dokud nedospěje tento komitét k rozhodnutí, nebude žádný maďarský politik povolán k čísaři. Jakmile budou porady tohoto výboru skončeny, bude zpraveno o výsledcích koruna k nejvyšší Kolo manem

Szelletem, jenž za tou příčinou odjede do Vídně.

Z Pešti, 9. října. Devítičlennému vojenskému výboru vládně-liberální strany čin ve výtky, že pracuje pomalu. Včera zasedal, avšak nedostalo se nic podstatného o výsledcích konferencí na veřejnost, leč faktum, že věci nejdou tak hladce, jak se před několika dny myslelo. O četných otázkách nemohlo se stati žádné rozhodnutí, poněvadž se mínění přítké rozcházejí. Člen vládně-liberální strany se po té straně pronese: »Staré rany se opět rozvírají. Protivy od poslední schůze národně-liberální strany se opět přistály. Strana nemá žádné vůdce.«

Telegrafické zprávy.

Ze Štýrského Hradce, 8. října. (C.-B.) Při dnešním doplňovací volbě z kurie štýrského velkostatku byl zvolen zemským poslancem Karel ryt. Zahony.

Z Pešti, 8. října. (C.-B.) Devítičlenný komitét liberální strany konal dnes odpoledne za předsednictví Kolomana Szella poradu, v níž bude zejtra v poledne pokračovati.

Z Washingtonu, 8. října. (C.-B.) Dle sdělení státního departementu byla smlouva čínsko-americká dnes v Šanchaji podepsána. Čínsko-japonská smlouva bude prý podepsána dnes odpoledne.

K nepokojům v Szegedině.

Ze Szegedína, 8. října. (C.-B.) Dnes byla konána mimořádná schůze městského zastupitelstva, již byla předložena magistrátem resoluce, vylučující vznik afféry véneové a dovozní, že úřady vojenské svůj zákonný obor působnosti překročily a porušily jak národní pietu tak i zákon, kterým se stanoví teritoriální obor působnosti municipia. Valná schůze usnáší se na petici k ministru vnitra a k říšskému sněmu, v níž se žádá zadostiučinění. Resoluce byla přijata jednohlasně, načež se schůze za zpěvu uherské hymny rozesla.

Celní provisorium.

Z Říma, 8. října. (C.-B.) Dle »Tribuny« konala se dnes večer v ministerstvu zahraničních záležitostí konference, na které se jednalo o zřízení celního provisoria mezi Rakousko-Uherskem a Itálií než bude dojednána nová

FEUILLETON.

V obecním vězení.

Tulák, sedící na prýčně, zapálil si cigarettu, jejíž rudý oheň trochu osvětlil temnotu špinavého obecního vězení v Šašvárhelgyu, a natáhl se pohodlně na spuchřelá, vrzající prkna.

„Nekřič,“ obrátil se na cikána, který, sedě u železných dveří na zemi, vzlykal.

„Říkám ti, nekřič,“ pravil po chvíli, když cikán neprestával naříkat.

„Kdybys věděl,“ plachtivým hlasem ozval se cikán, „kdybys věděl, ó, ó, ó, já jsem nic neudělal, docela nic, ó, ó, ó!“

„Tak by tě nebyli zavřeli,“ zabručel tulák.

„Já nic neudělal, jenom řekl, že jsem koně ukradl.“ A já jsem nevinen, docela nevinen!

Bylo to před čtrnácti dny. Vyšel jsem ráno z vesnice a na poli u vesnice našel jsem pasoucí se hříbta. Vleci, pomyslel jsem si, přijdu a roztrhají je. Ten den byl v Segedině trh. Hříbta vleků nenechal. Vzal jsem je a odešel s nimi do Segedína na trh. Snad tam najdu jeho majitele. Čekám do večera, nikdo se k hříbětům nehlásil, prodal jsem je tedy. Jsem nevinen, ó, ó, ó!“

Cikán dal se pozpovu do pláče. „A pak, pokračoval, vzlykaje, „před týdnem sedíme všichni u ohně k večeru. Najednou mezi nás vběhne malé prasátko.“ „Bůh ho posílá,“ řekl náš starý Gudzo, „vezmi je bratře, sníme je.“

„Šatech vzdychl si.

A tak jsme malé prasátko snědli. A četníci našli kosti. „Ukradl's ho,“ zarval na mne strážník, „och, jsem nevinen, zcela nevinen!“

„Přiznej se, řekl tulák, obraceje se, až prkna zaskřípala, „nač říkat, jsem nevinen? Krad' jsi. Šes' měsíců dostaneš.“

Cikán dal se do většího nářku. „Proč ty vlastně zde sedíš?“

Tulák dal se do smíchu. „Pro svou hloupost. Splet' jsem se a šel vedle ve vesnici žebrať k četníkům. Poněženě prosím, chudý vandrovník... he, he, he, he!“

Cikán přestal plakat a počal se smát.

„Kdo to věděl,“ pokračoval tulák, „tabulku s nadpisem: „četnická stanice“ opravovali a byla pryč. Četníci hráli v karty a ti se na mne podívali. Poněženě prosím, chudý vandrovník... Tak jsem dostal hned čtyři dny a starosta řekl: Až si to odsedíte, můžete zůstat zde, potřebujeme lidí na pole, jsou teď zně. Třicet krejcarů denně a stravu. Ani mně nenapadne! To si vydělám žebrotou více. Zde dole na Uhrách se dá ještě něco dělat. Chceš cigarettu?“ obrátil se k cikánovi.

„Zaplať Pánbůh!“ děkoval cikán, „rád si zakouřím, myslíš, že dostanu šest měsíců?“

Dvěře zaskřípaly, venku zaleskl se bodák a ve vězení osoba přibyla. Dvěře zapadly.

„Dej bůh štěstí!“ ozval se tulák, rozsvěcuje sírku, aby se na příchozího podíval, „co tě sem, bratře, přivedlo?“

Nový člen společnosti, mladý muž v šelských šatech vzdychl si.

„Děvče,“ řekl, pomalu usedaje na prýčnu. Tulák se usmál. „Děvče, to je divná věc, povídej!“

Selský synek si opět vzdychl. „Chodil jsem za starostovou dcerou a ona má dnes svatbu. Abych na svatbě nic nevyvedl, dal mne starosta zavřít, poněvadž jsem řekl, že dnes svatba nebude.“

„No, vidíš, přece je,“ podotkl tulák, „panečku, kde je moc, tam je zle. Ostatně děvčát je plno.“

„Ale když se mi tohle stalo už po třetí,“ řekl smutně mladý muž, „Starosta měl tři dcery, jedna byla hezčí než druhá. A každá si vzala jiného a vždy o jejich svatbě sedím, abych nic nevyvedl. Já nikomu neublížím. Já jenom vyhrožuji, ale abych něco vyvedl, ani mne nenapadne. Nejvíce mne mrzí, že si nemohu o svatbě zatančit.“

Tulák neodpověděl a počal si hvízdát veselou melodii, za chvíli umkl. „No, vidíš,“ pravil smutně, „ta děvčata. Já kdyby nebylo děvčete, nctoulal bych se dšes a nežebal.“

„Ba, děvče,“ řekl tiše, „pro děvče jsem popíchal svého kamaráda, pro děvče seděl tři roky a pro děvče propil všechnu majetek a od té doby žebrařím. Proč jsou na světě?“

Tulák se zamlčel a za chvíli jal se hvízdati opět veselou melodii.

Když k večeru ozval se vesmíř zpěv opilých svatebčanů, spali a chrápali cikán i tulák, jenom selský synek vzdychal: „Proč jsou na světě?“